

ки. Тільки швидке й докорінне реформування економіки може забезпечити вихід із кризової ситуації, в якій опинилася країна, та визначити шляхи цивілізованого розвитку всього суспільства.

Соніна А.С.
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

НЕОДНОЗНАЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ДЛЯ УКРАЇНИ

Стояти осторонь під час глобалізаційних процесів, які сьогодні охоплюють всю планету, ще не вдалося ні одній країні. Головними перевагами глобалізації є поглиблення спеціалізації, підвищення продуктивності, міжнародний поділ праці та розвиток міжнародної торгівлі. Однак якщо розглядати позитивні і негативні сторони глобалізації, то Україна відчуває лише вплив негативних сторін. Негативні зміни, пов'язані з економічною глобалізацією, полягають у наступному. Проблема нерівномірності розвитку країн. Велика частка прибутку, створеного працею мільйонів найманих працівників по всьому світу, присвоюється економічним «Центром». А країни, де цей прибуток створюється, мають малі частини. Вони несуть основні витрати у зв'язку з діяльністю міжнародного капіталу і перетворюються у віддалені периферійні зони. Україна стає регіоном збуту продукції, постачання сировини та дешевої робочої сили. Як наслідок, нерівномірність розвитку країн веде до проблем розподілу світового ВВП, стрімко зростає розрив між багатими і бідними на планеті. Яскравим підтвердженням цьому є те, що в Україні розрив у доходах становить 40 разів, у той час в США коливається від 4 до 6 разів. За даними Світового банку 1,5 млрд. людей існує на доход, менший 1 долара в день, 3 млрд. осіб існують на доход, менший 2 доларів на день. Висунуті на перший план ТНК нерідко ставлять власні інтереси вище державних, у результаті чого роль національних держав слабшає, і частина функцій переходить до різних організацій і до більш сильних держав. Враховуючи поточний стан національної економіки і вивчаючи різного роду рейтинги,

важко говорити, що Україна найближчим часом стане провідною країною. Однак необхідно цього прагнути, використовуючи численні конкурентні переваги нашої країни.

Сумець Н.В.
ХНУБА

ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ТА ЕКОНОМІЧНОГО ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ «КРИЗА ПІДПРИЄМСТВА»

Дослідження кризових явищ, причин виникнення та наслідків фінансово-економічної кризи є важливим та актуальним питанням для будь-якої країни, галузі та підприємства. Поняття «криза» (від грецького *krisis* — поворотний пункт, рішення) — це різкий крутий перелам, скрутне становище. Термін «криза» застосовується у політиці, психології, економіці та фінансах, у соціології, екології та ін. При цьому в процесі розвитку наукових досліджень, поняття «криза» набувала більш глибокого змістовного значення та розповсюдження. У сучасній науково-економічній літературі існує велика кількість поглядів щодо визначення сутності поняття «криза підприємства».

1. Втрата плато- і конкурентоспроможності, відхилення фактичних результатів від запланованих (О. Стрелаков, Е. Зарипов). 2. Незапланований процес обмеженого продовження й обмеженої можливості впливу менеджменту на діяльність підприємства з важко прогнозованими наслідками (В. Кошкін). 3. Ситуативна характеристика функціонування будь-якого суб'єкта, що є наслідком невизначеності в його зовнішньому і внутрішньому середовищах (А. Чернявський). 4. Процес, що включає фази розвитку від зниження рентабельності й обсягів прибутку (перша фаза) до критичної межі — банкрутства (четверта фаза) (В. Король). 5. Крайне загострення суперечностей соціально-економічній системі, яке загрожує її життєздатності в навколишньому середовищі (Є. Коротков). 6. Надзвичайна ситуація, в результаті якої виникають значні збої в основних підсистемах підприємства (Г. Базаров, С. Беляєв, Л. Белих). 7. Одна з найважчих форм порушення фінансової рівноваги підприємства, що відображає цик-